

นายวิสิทธิ์ น้อยพันธุ์

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 13 มีนาคม 2527 - 1 ตุลาคม 2529

ผมขอเป็นกำลังใจให้เจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ได้ทำงานที่เป็นหัวใจสำคัญ
ของประเทศ
และเป็นข้าราชการที่ดีของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ย้อนกลับไปสมัยที่ผมดำรงตำแหน่งอธิบดี
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม (SMEs) เริ่มได้รับความสนใจ
มากยิ่งขึ้น นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ผมได้
มีโอกาสรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ซึ่งให้ความสนพระทัยใน
เรื่อง SMEs เป็นอย่างมาก นอกจากนั้นผมยัง
ได้มีโอกาสบรรยายสรุปเรื่องการพัฒนาและ
ส่งเสริมอุตสาหกรรม รวมทั้งการเพิ่มผลผลิต
อุตสาหกรรม ให้กับพลเอกเปรม ติณสูลานนท์
นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งได้ให้ความสนใจ
เรื่อง SMEs นับเป็นการวางรากฐานของการ
พัฒนา SMEs มาจนถึงปัจจุบันนี้

งานสำคัญที่ผมขอกล่าวถึง คือการดำเนินงาน
ของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล
และโลหะการ โดย ดร.ดารี สุโขธินัง อดีต
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรม
เครื่องจักรกลและโลหะการในสมัยนั้น เป็น
ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น
ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อผลักดันให้เกิดการ
พัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนมาจนถึงปัจจุบัน
งานของสถาบันภายใต้การกำกับดูแลของ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงาน
ที่เป็นความภาคภูมิใจของผม และได้รับการ

กล่าวขานทั้งในและต่างประเทศ เป็นรากฐาน
ที่สำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมในปัจจุบัน

ขณะนั้นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีบทบาท
สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมในครอบครัว
และหัตถกรรมไทย โดยมีการดำเนินกิจกรรม
ตามโครงการพระราชดำริ และได้ส่งเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไปช่วยงานด้าน
ฝึกอบรมที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ซึ่งอดีตนาย
กรัฐมนตรี (องคมนตรีธานินทร์ กรัยวิเชียร)
ได้สนองพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้า
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นผู้ขอรับความ
ช่วยเหลือจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ซึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ส่งช่างฝีมือ
ที่มีความเชี่ยวชาญด้านหัตถกรรมแต่ละด้าน
ไปช่วยฝึกอบรมและพัฒนาช่างของ
ศูนย์ศิลปาชีพฯ จนมีความเชี่ยวชาญและ
สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ และ
ผมได้รับทราบว่า กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ยังให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน
ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรมาจนถึงปัจจุบัน

ขณะทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ผมมีโอกาสเยี่ยมชมการดำเนินงานของ
ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคในจังหวัดต่างๆ
ทั่วประเทศ ซึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
มีบทบาทในการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่

ไม่ว่าจะเป็นงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาหัตถกรรมไทย หรือจะเป็นงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการส่งเสริมอาชีพราษฎรในส่วนภูมิภาค ผมมีความประทับใจที่เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีความตั้งใจ มุ่งมั่น เอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือราษฎรในการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่ทุกแห่งทั่วประเทศโดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย จนเกิดหมู่บ้านอุตสาหกรรมทั่วประเทศเป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนาหัตถกรรมไทยให้ก้าวสู่การยอมรับของนานาชาติประเทศไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมผ้าไหมไทย และการดำเนินงานส่งเสริมการฝึกอาชีพและหัตถกรรมไทยในโครงการพระราชดำริ อาทิ การจัดงานวันกระจูด ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จังหวัดนราธิวาส ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวดสานเสื่อกระจูด เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ได้ให้ความสนใจในการพัฒนาและส่งเสริม SMEs ที่มีความสำคัญและมีสัดส่วนถึงร้อยละ 98 ของประเทศ และหลายๆ ประเทศให้ความสำคัญในการช่วยเหลือ SMEs และทุกรัฐบาลของประเทศไทยก็ให้ความสำคัญในการส่งเสริมจนถึงปัจจุบันนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาท

สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริม SMEs ทั้งด้านการตลาด การเงิน เทคโนโลยีและการพัฒนาบุคลากร หน่วยงานของกรมฯ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการช่วยเหลือ SMEs เป็นอย่างดี

ผมขอชมเชยและชื่นชมกับความเอาใจใส่ในการพัฒนา SMEs ผมขอเป็นกำลังใจให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งได้ทำงานที่เป็นหัวใจสำคัญของประเทศเป็นข้าราชการที่ดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าต่อไป สิ่งที่ผมจะฝากให้กับข้าราชการกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในปัจจุบัน คือการตื่นตัวในการพัฒนาศักยภาพที่ดีอยู่แล้ว ให้ดียิ่งขึ้น ทำงานร่วมกันเป็นทีมประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและพัฒนาเรียนรู้เรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการเพื่อให้ก้าวสู่การแข่งขันกับต่างประเทศ โดยเฉพาะการปรับตัวให้ทันกับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปี 2558 และนานาชาติด้วย” 🇹🇭

ความขยันและมีความมุ่งมั่นตั้งใจ
ในการบริการและ
ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการ
โดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย
นับเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของ
เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

นายมนัส สุงสมาน

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2535 – 30 กันยายน 2536

“ผมจำได้ว่า ช่วงที่ผมเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีการรื้ออธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยังใช้ลัทธิแบบโบราณมาเป็นตึกที่ทันสมัยที่ยังใช้อยู่จนถึงปัจจุบันนี้ ถือเป็นงานชิ้นสำคัญที่ผมได้ทุ่มเทสรรพกำลังวางแผนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี โดยได้รับความร่วมมือจากคุณท่าน วะสีนันท อธิบดีอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในขณะนั้น ที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินการตามนโยบายให้สัมฤทธิ์ผลภายในเวลาอันรวดเร็ว ตึกกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจึงมีความหรูหราและทันสมัย

แสดงภาพลักษณ์ที่ดีของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อบริการผู้ประกอบการไทยและต้อนรับแขกต่างประเทศที่หลั่งไหลกันมาเยือนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเรียนรู้และศึกษารูปแบบการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย

สมัยนั้นเป็นปีที่รัฐบาลกำหนดมาตรการเร่งด่วนเพื่อพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีของประเทศให้มีประสิทธิภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น จึงได้วางนโยบายในการสร้างรากฐานการผลิตและ

พัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม โดยได้รับความร่วมมือและประสานงานอย่างดีจากคุณปรมิทธิวิทยาสุข อธิบดีอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีราชทูตที่ปรึกษา ด้านอุตสาหกรรม ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ในการริเริ่มโครงการฝึกอบรมเครื่องทำความเย็นสำหรับบุคลากรภาคอุตสาหกรรม และได้ดำเนินการมาอีกหลายรุ่นหลายสมัย นับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุนในปัจจุบัน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมระหว่างปี 2535 - 2536 มีการปรับตัวเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานสูงเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับที่สูงขึ้น โดยมีส่วนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือผู้ประกอบการภายใต้การดำเนินงานที่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศญี่ปุ่น สหภาพยุโรป และสหประชาชาติ มีการจัดทำโครงการขอรับความช่วยเหลือในทุกสาขาโดยเฉพาะอุตสาหกรรมสนับสนุน และผู้บริหารรวมทั้งเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็มีความตื่นตัวในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อให้บริการผู้ประกอบการภายใต้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

นับเป็นความโชคดีที่ผมได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและเจ้าหน้าที่

ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ทำให้เห็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการบ่มเพาะธุรกิจ การสนับสนุนด้านเงินทุน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น ในการจัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME BANK) การจัดตั้งสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ และผมได้ให้ความสำคัญในการมอบงานประสานความร่วมมือกับองค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization - APO) ซึ่งประเทศไทยโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นสมาชิก และเป็นหน่วยงานจัดสรรทุนเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่กรมฯและหน่วยงานภายนอกไปอยู่ภายใต้การดำเนินงานของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ นับเป็นความสูญเสียงานหลักที่สำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม แต่เป็นการสนับสนุนสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติซึ่งมีโครงสร้างการบริหารงานที่มีความคล่องตัวกว่าและยังสอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อรองรับความร่วมมือ

กับองค์กรเพิ่มผลผลิตประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งผมมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์เพื่อประเทศชาติในการพัฒนาประสิทธิภาพการเพิ่มผลผลิตในวงกว้าง ซึ่งผมขอขอบคุณนายสาธิต ชาญเชาวน์กุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรม ในขณะนั้นที่เป็นผู้ช่วยดำเนินการในเรื่องนี้จนประสบความสำเร็จสูงสุด

งานหลักอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของไทยในปัจจุบัน คือการที่ผมได้มอบนโยบายให้มีกฎหมายที่จะบังคับใช้เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนา SMEs ซึ่งผมขอขอบคุณนายมนู เลียวไพโรจน์อดีตปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในขณะนั้นที่ได้ช่วยสานต่อนโยบายของผมในการผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเหมือนประเทศอื่นๆ ซึ่งใช้เวลาในการดำเนินการจนกระทั่งผมเกษียณอายุราชการและดำรงตำแหน่งวุฒิสมาชิก ก็ได้มีส่วนช่วยสนับสนุนในการผ่านพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 นับเป็นกฎหมายและเครื่องมือสำคัญในการช่วยเหลือ SMEs และก่อให้เกิดการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ก่อให้เกิดหน่วยงานและเครือข่ายที่สามารถดำเนินงานอย่างมี

ประสิทธิภาพ มีความรวดเร็วและคล่องตัวในการตอบสนองต่อความต้องการของ SMEs มากยิ่งขึ้น สามารถสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนา SMEs ได้ทั่วถึงและเกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น นับเป็นความสำเร็จและผลงานชิ้นสำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นนโยบายที่ผมมีความภาคภูมิใจที่ได้เห็นผลสำเร็จจากแนวคิดของผมในครั้งนั้น

ในฐานะที่ผมเคยเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งแม้จะผ่านมาแล้ว 22-23 ปี แต่ผมยังมีความชื่นชมการทำงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีความขยันและมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริการและให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย นับเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ผมขอฝากข้อคิดเห็นที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ในปัจจุบันและอนาคต ที่ควรจะพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และพยายามพัฒนาปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญที่สุดคือต้องรู้จักเหลียวมองหน่วยงานอื่น มีความคิดเชิงบวกพร้อมที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงการทำงาน เพื่อการพัฒนาสิ่งที่ดีขึ้นในการนำพา SMEs ให้มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก เพื่อพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญรุ่งเรืองตลอดไป” 🌈

นายวีระวัฒน์ บุณยเกตุ

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2536 - 30 กันยายน 2537

“ผมเกษียณอายุราชการมา 20 ปีแล้ว ไม่ได้ติดตามว่ากรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานไปอย่างไรบ้าง แต่ประสงค์จะให้มุมมองที่แตกต่าง แล้วลองเอาหลักการที่ผมพูดไปประยุกต์ใช้ดู ก่อนอื่นผมอยากให้ลองตั้งโจทย์ดูสิว่า ถ้าไม่มีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมแล้ว ประเทศชาติของเราจะเปลี่ยนแปลงไหม ถ้าคำตอบคือไม่ แปลว่าเราต้องปรับกระบวนการทำงาน เสียใหม่

“

การจะช่วยเหลือผู้ประกอบการได้ ก็ต้องดูว่าแท้จริงแล้วเขาต้องการให้เราช่วยเหลือเรื่องอะไร ต้องรู้จักฟัง รู้จักสังเกต แต่ละหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด เขาต้องการอะไร มีศักยภาพแค่ไหน ตลาดมีไหม ต้องคำนึงถึง ศักยภาพเขา และต้องมีการติดตามผล นำข้อมูลมาปรับปรุงการทำงานของเรต่อไป

”

ภารกิจหลักของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมคือการส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการ ทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน การจะช่วยเหลือผู้ประกอบการได้ ก็ต้องดูว่าแท้จริงแล้วเขาต้องการให้เราช่วยเหลือเรื่องอะไร ต้องรู้จักฟัง รู้จักสังเกต แต่ละหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด เขาต้องการอะไร มีศักยภาพแค่ไหน ตลาดมีไหม ต้องคำนึงถึงศักยภาพเขา ไม่ใช่ศักยภาพเรา ไม่ใช่ไปยึดยึดความรู้หรือความช่วยเหลือในสิ่งที่เขาไม่ต้องการ ทำอย่างนั้นผู้ประกอบการจะไม่ได้รับประโยชน์เลย และต้องมีการติดตามผล นำข้อมูลมาปรับปรุงการทำงานของเรต่อไป รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการได้รับทราบว่าเรามีศูนย์ส่งเสริม

อุตสาหกรรมภาคในต่างจังหวัดที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือ เพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในต่างจังหวัดทั้งนั้น

สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การบูรณาการหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน จะเห็นได้ว่า ภายในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีหน่วยงานย่อยหลายหน่วยงาน ในส่วนภูมิภาคก็มีศูนย์ส่งเสริม

อุตสาหกรรมภาค ภายในกระทรวงอุตสาหกรรม ก็มีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด หน่วยงานต่างๆ เหล่านี้มีโอกาสที่จะทำงานซ้ำซ้อนกันหรือ ต่างคนต่างทำงานก็ได้ ขณะเดียวกันก็มีหน่วยงาน ภายนอกกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ทำหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการ เช่นกระทรวงพาณิชย์ ทำอย่างไรจึงจะทำให้ หน่วยงานทั้งหลายเหล่านี้ทำงานเชื่อมประสานกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้าถึงความช่วยเหลือ ด้านต่างๆ ได้ตรงกับความต้องการ

อีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากพูดถึง คือ งานหัตถกรรม พื้นบ้าน ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สนพระทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะ ช่วยสร้างรายได้เสริมให้ชาวบ้านมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ต้องย้ายเข้ามาทำงานในเมืองหลวง เกิดเป็นโครงการในพระราชดำริ มากมาย ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นั่นคือการส่งเสริม

และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่กรมส่งเสริม อุตสาหกรรมดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

เช่นเดียวกัน การส่งเสริมหัตถกรรมใน คราวเรือนนี้ ถ้าพึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม หน่วยงานเดียวไม่อาจทำได้สำเร็จ แต่ต้อง อาศัยความร่วมมือกับหลายหน่วยงาน ยกตัวอย่างเช่น การผลิตผลิตภัณฑ์จาก กระจุต วัตถุดิบที่สำคัญคือต้นกระจุต ซึ่งต้อง มีคุณภาพดี ผลิตภัณฑ์จึงจะออกมาสวยงาม แต่ปัญหาหลักของการปลูกต้นกระจุตคือ เรื่องดินเค็ม ซึ่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คงจะเข้าไปแก้ปัญหานี้ไม่ได้ เพราะไม่ใช่ เรื่องที่ถนัด ต้องเป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ส่วนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็ต้องดูแลเรื่องการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์ แต่ที่ผ่านมาไม่เคยมีการติดต่อประสานงาน กันเลย แล้วผลิตภัณฑ์จะออกมามีคุณภาพดี คงทนสวยงามได้อย่างไร

เท่าที่ผมสังเกต กลายเป็นว่าชิ้นงานที่ ประดิษฐ์ประดอยสวยงามทำขึ้นเพื่อการ ประกวดเท่านั้น เป็นงานตั้งโชว์ให้แขกเหรื่อ ได้ชื่นชม แต่ผลิตภัณฑ์จริงๆ กลับคุณภาพ แตกต่างกันไปมาก นี่เป็นแนวคิดที่ไม่ถูกต้อง ผลิตภัณฑ์ที่จะจำหน่ายต้องเป็นของดี มิฉะนั้นจะขายตลาดได้อย่างไร ยิ่งในอนาคต อันใกล้นี้ ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียนเต็มตัว สินค้าหัตถกรรม พื้นบ้านจะกลายเป็นตลาดสำคัญที่หลายคน อาจนึกไม่ถึง เพราะมีความเป็นเอกลักษณ์ โดดเด่น ซึ่งประเทศอื่นไม่สามารถผลิตเหมือน เช่นประเทศไทยได้

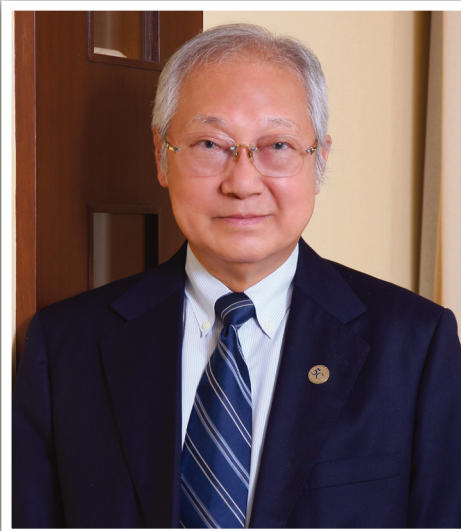
สุดท้ายนี้ ในเรื่องข้อคิดการทำงาน ผมคิดว่า หลายท่านคงฝากไว้หมดแล้ว ผมจึงไม่มีข้อคิด ที่อยากจะฝาก แต่อยากให้เน้นการลงมือปฏิบัติ โดยขอให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม รู้จักทำงานอย่างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด” 🇹🇭

“

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
เป็นกรมที่ผมรักมาก
ทำงานแล้วมีความสุข
เพราะเป็นหน่วยงาน
ที่มีแต่ให้

”

นายบุญ เลี้ยวไพโรจน์

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2537 - 5 ตุลาคม 2542

“กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นกรมฯ ที่ผมรักมาก ทำงานแล้วมีความสุข เพราะเป็นหน่วยงานที่มีแต่ให้ เวลาเราได้ไปส่งเสริมชาวบ้านให้เขามีงานทำ มีรายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นมาทำงานในเมืองหลวง เกิดความรู้สึกปลาบปลื้มใจ โครงการหนึ่งที่ผมภาคภูมิใจมาก คือ **โครงการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท (สอช.)** หรือเรียกง่าย ๆ ว่าโครงการ 3 ประสาน ระหว่างภาครัฐซึ่งก็คือกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคเอกชน และท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการลงทุน

และขยายกิจการอุตสาหกรรม SMEs ในชนบท โดยมีคุณสมลมาลย์ กัลยาศิริ รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในขณะนั้น เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญ

เดิมที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะได้รับงบประมาณฝึกอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว พัฒนาทักษะการผลิตให้กับชาวบ้าน เช่น อบรมทอผ้า วิทยากรฝึกอบรมเสร็จก็กลับบ้าน รู้เรื่องทอผ้าเป็นอย่างดี แต่ไม่รู้จะไปขายใคร เพราะไม่มีตลาด ทำให้การใช้งบประมาณไม่เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

และประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ในฐานะอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผมมีแนวคิดว่าจะทำอะไรจึงจะทำให้เกิดการดำเนินงานที่ครบวงจร ก็ต้องดำเนินการในลักษณะ 3 ประสานอย่างที่ว่า พยายามชักจูงภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยใช้การตลาดเป็นตัวนำการผลิต แรกๆ ภาคเอกชนมีแต่คนกลัวๆ กล้าๆ ในภายหลังเมื่อเกิดความสำเร็จแล้ว ก็มีรายอื่นๆ ได้ดำเนินการต่อๆ กันมา นี่คือนี่สิ่งที่ผมเรียกว่า การใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ คือต้องให้ครบวงจร เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และยั่งยืน

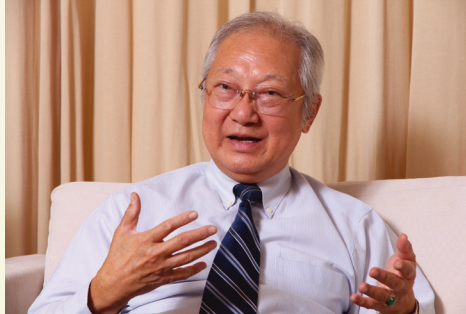
พูดถึง SMEs สมัยก่อน ค่อนข้างลำบาก ประสบปัญหาหลายด้าน ทั้งการผลิต แรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเงิน เมื่อ 40 ปีก่อน ไม่มีธนาคารไหนให้ความสนใจกับกิจการเล็กๆ เพราะมีความเสี่ยงสูงในการปล่อยกู้ โอกาสที่ SMEs จะกู้เงินได้ยากมาก ในฐานะที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดูแล

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เราก็นำหรือและผลักดันร่วมกับธนาคารกรุงไทย เพื่อจัดวางเงินสินเชื่อสำหรับ SMEs โดยเฉพาะเป็นครั้งแรก ภายหลังทุกธนาคารพาณิชย์ได้ดำเนินการตามแนวทางนี้เหมือนกันหมด ได้ดำเนินการเหมือนกันหมด

รวมถึงมีการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Venture Capital Fund) โดยกองทุนจะเข้าร่วมลงทุนใน SMEs ที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์สูง และติดตามผลการดำเนินงานไปพร้อมๆ กับการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ SMEs ด้วย และเมื่อถึงระยะเวลาเหมาะสมก็จะขายหุ้นส่วนที่ร่วมลงทุน โดยอาจขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์หรือขายหุ้นคืนแก่เจ้าของกิจการเดิมตามข้อตกลงที่วางไว้ หรือขายให้แก่นักลงทุนอื่นที่สนใจ แล้วนำเงินส่วนที่ได้คืนไปร่วมลงทุนในกิจการอื่นๆ ต่อไป

สิ่งที่ภาคภูมิใจเป็นอย่างมากก็คือ การมีส่วนผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 และพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ซึ่งได้คุณดำริ สุโชชนัง คุณสุมลมาลย์ กัลยาศิริ และคุณอาทิตย์ วุฒิกะโร ซึ่งต่อมาทั้งสามท่านล้วนดำรง

ตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอีกท่านหนึ่งคือคุณวิเชียร โอภาสวัฒนา อดีตกรรมการผู้จัดการธนาคาร SME คนแรก เป็นผู้ร่วมทำงานจนกระทั่งสำเร็จ และปรับสถานะบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) ให้เป็นธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SME BANK ภายใต้การกำกับดูแลของ 2 กระทรวงคือ กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง รวมทั้งจัดทำโครงการสำคัญต่างๆ เช่น โครงการชูปชีวิตธุรกิจไทย โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมพัฒนา SMEs ให้เข้มแข็งในอนาคต

ผมไม่นิยมการทำงานแบบเรื่อยๆ มาเรื่อยๆ เมื่อเรารับผิดชอบทำงานตรงนี้ก็ต้องทำให้เต็มที่ ผมยึดหลักการทำงานของอาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ซึ่งผมเคารพนับถือท่านมาก นั่นคือ ชื่อสัตย์ ขยัน อดทน และหลักอริยสัจ 4 ของพระพุทธเจ้า คือ ทุกข์

สมุทัย นิโรธ มรรค เมื่อเกิดปัญหาต้องหาสาเหตุ แล้ววางแผนหาแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน ถ้าใช้หลักอริยสัจ 4 นี้ มีปัญหาร้อยเรื่อง คุณก็จะแก้ได้ทั้งร้อยเรื่อง ส่วนในการบริหารงานก็ยึดหลักพรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ถ้าผู้บริหารคนไหนทำได้อย่างนี้รับรองว่างานจะสำเร็จและจะเป็นที่รักของทุกคน

ในอนาคตผมอยากเห็นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำงานในเชิงรุก ต้องเดินหน้าสิ่งดีๆ ที่เคยทำมาไม่ควรทิ้ง ถ้าทิ้งจะนำเสียดายมาก ส่วนอะไรที่สามารถทำได้ดีกว่าเดิมก็ทำไปเลย แต่อย่าทำงานแบบหลับหูหลับตา ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้สอดคล้องกับความต้องการของราษฎรและผู้ประกอบการ อันนี้สำคัญที่สุด” 🌈

นายดำริ สุโธรณัง

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 4 พฤศจิกายน 2542 - 26 ตุลาคม 2543

“ตัวผมถือเป็นผลพวงของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเลยก็ว่าได้ เพราะหลังจบปริญญาตรีก็ได้รับทุนรัฐบาลตามความต้องการของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไปเรียนต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา พอเรียนจบก็กลับมาใช้ทุนที่กรมฯ ได้ซึมซับงานไปมากพอสมควร พอมาเป็นอธิบดีก็ทำงานได้ค่อนข้างง่าย เพราะผมเติบโตจากที่นี่

ช่วงที่ผมเข้ามาทำงานใหม่ๆ ประมาณ พ.ศ. 2518 ยุคนั้นเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว จน พ.ศ. 2520 กว่าๆ ก็เริ่มมา

ปัจจุบันงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ต้องอาศัยองค์ความรู้จากภายนอกค่อนข้างมาก ผมอยากจะเห็นคนของกรมฯ มีองค์ความรู้ของตัวเองด้วย ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ อย่าอยู่เฉย เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือดำเนินการเองได้ด้วย ตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญ

จับงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาก็ได้ริเริ่มโครงการจัดตั้ง **สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกล และโลหะการ (MIDI)** ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ซึ่งงานนี้ถือเป็นไฮไลท์สำคัญที่ผมได้รับผิดชอบ จากการทำงานตรงนี้ทำให้ทราบว่าโครงสร้างอุตสาหกรรมหลักๆ จะมีอยู่สองกลุ่ม คือ กลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่สามารถผลิตสินค้าได้เอง และกลุ่มอุตสาหกรรมสนับสนุนที่ผลิตและส่งสินค้า วัตถุดิบ หรือบริการให้กับอุตสาหกรรมหลัก ทั้งสองกลุ่มนี้จะมีรูปแบบการส่งเสริมที่แตกต่างกันพอสมควร ซึ่งตรงนี้เป็นที่มาของการจัดตั้ง **สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน (BSID)** ในเวลาต่อมา รวมทั้งมีการพัฒนาผู้ประกอบการ ซึ่งถือ

เป็นหัวใจหลักในการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางขนาดย่อม มีโครงการต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย จากยุคนั้นมาจนถึงปัจจุบันงานต่างๆ ที่วางรากฐานไว้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นเรื่องที่น่ายินดี

ช่วงที่ผมกำลังจะขึ้นเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ประเทศไทยเพิ่งเกิดวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง ผมมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับ ดร.สมภพ อมาตยกุล อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ในการจัดทำ **แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม** ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ผมยังจำบรรยากาศได้ดี มีการประชุมกันตั้งแต่ 8 โมงเช้าถึง 4 ทุ่ม ทุกวันเสาร์อาทิตย์ มีการเชิญกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่ม

ผู้ประกอบการ กลุ่มข้าราชการจากกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มาระดมสมองกัน ดร.สมภพ ทานเป็นนักวิชาการก็จะมีกลยุทธ์ในการระดมสมอง เวลาไหนจะมีการกดปุ่ม ซึ่งจะขึ้นชาร์ตให้เห็นเลยว่าไม่มีใครเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยบ้าง ทุกคนตั้งใจมากที่จะให้ข้อมูลให้ความคิดเห็นกับองค์ประชุม สุดท้ายก็ออกมาเป็นแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างฮือฮาพอสมควร

จากการจัดทำแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมนี้เอง ทำให้เห็นว่าอุตสาหกรรมที่สำคัญและมีบทบาทต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ คือ กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นที่มาของการยกย่อง **พระราชบัญญัติสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม** ถือเป็นการวางรากฐานการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งตรงกับช่วงที่ผมได้เป็นอธิบดีพอดี แต่ก็ยังเป็นผลพวงจากการทำงานของท่านมนู เลียวไพโรจน์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมคนก่อน ซึ่งตอนนั้นท่านขึ้นเป็นปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และได้ขึ้นมาเป็นอธิบดีกรมฯ ต่อจากท่าน

สมัยก่อนถ้าพูดถึงปัญหาของ SMEs จะเป็นเรื่องการเข้าไม่ถึงแหล่งเงินทุน ไม่มีตลาด เดียวนี้ไม่ใช่แค่นั้นแล้ว อนาคตข้างหน้าตลาดจะกลายเป็น Niche Market หรือตลาดเฉพาะกลุ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการจะไปทำตลาดแบบ Me Too หรือ “คุณทำด้วย ผมทำด้วย” ไม่ได้อีกแล้ว ดังนั้น การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม จะเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้ประกอบการไทยจะต้องให้ความสนใจในจุดนี้มากขึ้น ขณะเดียวกันในปัจจุบันผู้ประกอบการมีความเข้มแข็งมากขึ้น ความท้าทายในการทำงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอยู่ตรงที่เราจะเข้าไปเติมเต็มความต้องการของผู้ประกอบการได้อย่างไร หรือดึงกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เข้ามาช่วยเหลือ มาเป็นพี่เลี้ยงรายย่อยให้มากขึ้นได้อย่างไร อันนี้เป็นความท้าทายอีกรูปแบบหนึ่ง

งานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมต้องเรียกว่า **ปิดทองกันพระ** คือยิ่งกว่าปิดทองหลังพระอีก เพราะถ้าปิดทองหลังพระ เดินไปข้างหลังก็ยังไม่มองเห็น แต่ถ้าเป็นที่กันพระต้องยกองค์พระขึ้นเท่านั้น ถึงจะมองเห็น เพราะเป็นการทำงานในลักษณะของการให้ โดยไม่ได้หวังผลตอบแทน คนที่เติบโตมาจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะมีความสุขที่ได้เห็นผู้ประกอบการที่เคยมาเข้ารับการอบรมกับเราเติบโตก้าวหน้า บางครั้งเวลาไปไหนเราจำเขาไม่ได้หรอก แต่ผู้ประกอบการเขาเข้ามาทักบอกว่าเคยมาฝึกอบรมที่กรมฯ เคยได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของกรมฯ นี่คือการภาคภูมิใจและความสุขที่ได้จากการทำงาน

ปัจจุบันงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมต้องอาศัยองค์ความรู้จากองค์กรภายนอกค่อนข้างมาก ผมอยากให้เห็นคนของกรมฯ มีองค์ความรู้ของตัวเองด้วย ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ อย่าอยู่เฉย เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการทำงานหรือดำเนินการเองได้ด้วย ตรงนี้เป็นหัวใจสำคัญ ไม่เช่นนั้นความรู้ความเข้าใจในการทำงานจะขาดหายไป ซึ่งจะส่งผลอย่างมากต่อการวางแผนงานในอนาคต” 🌈

เจ้าหน้าที่ของกรมฯ
เปรียบเสมือนหมอกที่มีความรู้
มีเครื่องมือเครื่องมือที่จะรักษา
เพียงแต่เมื่อผู้ประกอบการ
เดินเข้ามาหาหมอกอย่างเรา
ต้องพร้อมให้บริการ

นางสุมลมาลย์ กัลยาศิริ

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2545 - 30 กันยายน 2546

“ตอนที่ดิฉันมารับตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นยุคของการฟื้นฟูประเทศ หลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง รัฐบาลในขณะนั้นมีนโยบายที่จะใช้ภาคอุตสาหกรรมเป็นตัวนำในการพัฒนาประเทศ เกิดโครงการต่างๆ ในกระทรวงอุตสาหกรรมมากมาย โดยเฉพาะโครงการที่เน้นให้ความช่วยเหลือ

SMEs เช่น โครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ (NEC) ช่วงนั้นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำงานกันอย่างหนัก เพราะแต่ละเรื่องเป็นงานที่ท้าทาย ต้องรวบรวมสรรพกำลังทุกด้าน ทั้งจากภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และกลุ่มที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เป็นช่วงที่ทำให้กรมส่งเสริม

อุตสาหกรรมมีโอกาสค้นหาทรัพยากร และสร้างเครื่องมือในการทำงานไว้เป็นจำนวนมาก

แม้ว่าดิฉันจะมีโอกาสเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเพียงปีเดียว แต่เพราะมีโอกาสได้ทำงานที่นี้มาโดยตลอด ทำให้เห็นว่า**ปัญหาในการทำงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ การขาดความต่อเนื่องในการสานต่อนโยบายที่สำคัญ** ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายมาก กรมฯ ทำงานอย่างต่อเนื่องยาวนาน รู้ลักษณะของปัญหา มีเครื่องมือดีๆ พร้อมอยู่แล้ว ถ้ารู้จักหยิบสิ่งดีๆ ที่เคยทำมาปัดฝุ่น ก็จะทำให้งานก้าวหน้าไปได้มาก ไม่ใช่ทำแล้วหยุด แล้วเริ่มต้นกันใหม่อยู่เรื่อยๆ

ยกตัวอย่าง **โครงการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท (สอช.)** ซึ่งเป็นโครงการที่ดีและทำได้ยาก เพราะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคเอกชนในการลงทุนหรือขยายกิจการอุตสาหกรรม SMEs ในชนบท ขณะเดียวกันก็ต้องพัฒนาทักษะการผลิตให้กับชาวบ้าน ซึ่งเมื่อโครงการนี้สำเร็จแล้วก่อให้เกิดผลกระทบเป็นอย่างมาก ชาวบ้านมีงานทำ มีรายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่ต้องอพยพมาทำงานในเมือง เปรียบเหมือนหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนให้กับชาวบ้านในภาคการเกษตรได้รู้จักกับการทำงานในลักษณะเชิงอุตสาหกรรมมากขึ้น หรือฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากการดำเนินงานต่างๆ ก่อนหน้านี้

ก็สามารถหยิบมาใช้ได้เลย หรือหากข้อมูลยังไม่เพียงพอก็แค่ไปหามาเพิ่มเติม สิ่งเหล่านี้ถ้านำมาปรับใช้ในโครงสร้างการทำงานในปัจจุบันได้ก็จะมีประโยชน์เป็นอันมาก

แม้แต่งานบางอย่างที่ดูเหมือนเป็นงานง่ายๆ เช่น การจัดสัมมนา จัดประชุม จัดนิทรรศการ ถ้าเราได้ทำเองก็จะเป็นการสั่งสมประสบการณ์ให้มากขึ้น เพียงแต่ในปัจจุบันมีช่องทางให้สามารถจ้างบุคคลภายนอกเข้ามาทำงานได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ของเราไม่ได้ลงมือทำเองก็จะไม่ได้ต่อยอดความรู้เดิม เรื่องนี้ต้องมีการสร้างคนขึ้นมา ฝ่ายที่ดูแลด้านนโยบายต้องสร้างสมดุลตรงนี้ให้ได้ ต้องมองเลยว่าใน 100 เปอร์เซ็นต์ จะให้เจ้าหน้าที่ทำงานกี่เปอร์เซ็นต์ จ้างบุคคลภายนอกกี่เปอร์เซ็นต์ ประเมินจากกำลังของเรา และพึงเสียงสะท้อนจากผู้ประกอบการด้วย

ดิฉันมองว่าในอนาคต SMEs จะยังคงเป็นพลังสำคัญสำหรับเศรษฐกิจของประเทศ สิ่งที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะต้องทำคือ เป็นที่พึ่งที่ไว้ใจได้ให้กับ SMEs เจ้าหน้าที่

ของกรมฯ เปรียบเสมือนหมอนี่มีความรู้ มีเครื่องมือเครื่องมือที่จะรักษา ผู้ประกอบการเป็นโรคอะไรมากรักษาให้ เพียงแต่เมื่อผู้ประกอบการเดินเข้ามาหา ขอเพียงหมอนี่อย่างเราต้องพร้อมให้บริการ” 🌈

นายสุวัฒน์ ลิ้มปากรณ์

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2546 - 30 กันยายน 2547

“ผมทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มา 30 ปี จนเมื่อ พ.ศ. 2546 ก็ได้รับแต่งตั้งให้ย้ายมาอยู่ที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งความจริงแล้วงานแตกต่างกันค่อนข้างมาก BOI จะเน้นการส่งเสริมการลงทุนให้กับอุตสาหกรรมรายใหญ่ หรือนักลงทุนต่างชาติ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศมาก พอย้ายมาทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็เปลี่ยนมาเน้นช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยรายย่อย หรือ SMEs รวมไปถึงกลุ่ม OTOP

“

ปัญหาหลักๆ ของ SMEs เก่าที่ได้ติดตาม ส่วนใหญ่ยังเป็นเรื่องการบริหารจัดการ เทคโนโลยี และการเงิน สิ่งหนึ่งที่จะช่วยได้ คือ ต้องพยายามสร้างเครือข่ายขึ้นมา เพราะการจะให้ SMEs ทำงานลำพังเป็นเรื่องยากมาก

”

สำหรับผมถือเป็นโจทย์ที่ท้าทาย แต่ก็เป็งานที่น่าสนใจ เพราะประเทศอุตสาหกรรมทุกประเทศ ต้องพึ่งพา SMEs ด้วยกันทั้งนั้น เพราะ SMEs ทำหน้าที่เป็นเหมือนแขนขาให้กับผู้ประกอบการรายใหญ่ เป็นผู้รับช่วงผลิต และส่งสินค้า วัตถุดิบ หรือบริการให้กับอุตสาหกรรมหลัก ยกตัวอย่างเช่น โรงงานประกอบรถยนต์ขนาดใหญ่ก็ไม่ได้ผลิตชิ้นส่วนต่างๆ เอง แต่ส่งต่องานให้กับเครือข่ายขนาดกลาง ขนาดเล็กเป็นพันๆ ราย ดังนั้น ถ้าผู้ประกอบการ SMEs ยิ่งแข็งแกร่ง ผู้ประกอบการรายใหญ่ก็จะได้ประโยชน์ตามไปด้วย ในทำนองเดียวกันถ้าผู้ประกอบการรายใหญ่อยากให้ SMEs แข็งแรง ก็ต้องสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ SMEs เติบโต รุดหน้า สองส่วนนี้ต้องเติบโตไปควบคู่กัน

ก่อนที่จะผมจะเข้ามารับตำแหน่ง รัฐมีนโยบายส่งเสริม SMEs อย่างจริงจัง นอกเหนือจากมีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศ ยังมีการจัดทำโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneurs Creation: NEC) ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2545

ผมจึงมีแนวคิดที่จะสานต่อโครงการดังกล่าว โดยนำประสบการณ์ที่เคยทำงานที่ BOI มาใช้ พยายามติดต่อกับโรงงานใหญ่ๆ และโน้มน้าวให้ช่วยส่งเสริม SMEs โดยแบ่งงานให้ทำ SMEs เองจะได้เรียนรู้วิธีการทำอุตสาหกรรมจริงๆ ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งถ้ากรมฯ

ทำเองก็จะทำไปตามกรอบงบประมาณ หรือสรรพกำลังที่มีอยู่ แต่ถ้า SMEs ได้มีโอกาสสัมผัสจริงกับโรงงานขนาดใหญ่ มีการติดต่อประสานงาน การเรียนรู้ การรู้จักกันผ่านเครือข่ายจะช่วยขยายผลไปได้มากกว่า เกิดเป็นโครงการในลักษณะที่ช่วยน้องซึ่งต่อยอดมาจากโครงการ NEC อีกทีหนึ่ง

ในช่วงแรกรัฐบาลเตรียมจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการนี้พอสมควร แต่พอจะเริ่มดำเนินการได้ถูกตัดงบประมาณไป โครงการจึงต้องถูกย่อส่วนลงมาเป็นระดับกรม ซึ่งความตั้งใจเดิมนั้นจะเป็นโครงการใหญ่ระดับประเทศ ผมเองรู้สึกเสียดาย เพราะถ้าทำได้ก็จะเป็นประโยชน์กับ SMEs อย่างมาก

ปัญหาหลักๆ ของ SMEs เท่าที่ได้ติดตามส่วนใหญ่ยังเป็นเรื่องการบริหารจัดการ เทคโนโลยี และการเงิน สิ่งหนึ่งที่จะช่วยเขาได้ คือ ต้องพยายามสร้างเครือข่าย SMEs ขึ้นมา ตัวอย่างเหมือนโครงการที่ช่วยน้องอย่างที่เราให้ฟังไป เพราะการจะให้ SMEs ทำงานลำพังเป็นเรื่องยากมาก ส่วนใหญ่นักวิชาการก็จะบอก SMEs ว่าต้องทำอย่างไร ทำอย่างนี้ ผมอยากจะถามกลับไปว่าจะให้เขาทำอะไร เขาก็ตัวเล็กๆ แค่นั้น ไปบอกว่า เขาต้องสู้ ต้องหาตลาดต่างประเทศ พุดเล่นหรือเปล่า การส่งออกเป็นเรื่องยาก เราต้องยอมรับ แต่ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ทำไม่ได้เลย

แต่ก็ไม่ใช่จะทำได้ทุกคน เราต่างหากที่ต้องช่วยส่งเสริม แนะนำ และสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ แต่สำหรับการเข้าสู่ AEC อาจจะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายกว่า เพราะไม่ใช่การส่งออกไปประเทศไกลๆ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศในกลุ่มใกล้เคียงกันก็มีความเป็นไปได้มากกว่า

ผมอยากจะฝากไว้ว่า ที่ผ่านมารกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ส่งเสริมช่างฝีมือเฉพาะทางไว้เป็นจำนวนมาก เช่น ช่างถมทอง ช่างลงรัก ปิดทอง ตามที่ได้รับฟังมา บุคลากรเหล่านี้ได้ลดจำนวนลงไปเรื่อยๆ จากการเกษียณอายุบ้าง เรื่องของงบประมาณบ้าง ไปจนถึงการสร้างคนขึ้นมาทดแทนได้ไม่ทัน เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย ถ้าบุคลากรเหล่านี้จะหมดไป เพราะถือเป็นกำลังสำคัญเช่นกัน เป็นเหมือนทรัพย์สินทางปัญญาของชาติ จริงอยู่แม้ว่าปัจจุบันการพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้มีความทันสมัยจะเป็นเรื่องสำคัญ แต่มรดกทางปัญญาของชาติ ก็สมควรเก็บรักษาไว้ ตรงนี้ผมไม่อยากให้ลืม” 🌈

“

ปัญหา SMEs ไทย หรือแม้แต่
SMEs ทั่วโลก เหมือนกันหมด
คือเขาไม่รู้ว่าเขามีปัญหาอะไร
หน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
คือ เราต้องไปดูว่า
เขามีปัญหาอะไรกันแน่

”

นายปราโมทย์ วิทยาสุข

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2552

“ผมเริ่มงานที่กรมทรัพยากรธรณีอยู่หนึ่งปีก่อนย้ายมาที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำได้ไม่นานก็ไปเรียนต่อต่างประเทศต่อมาก็ไปเป็นอัครราชทูตที่ปรึกษาสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรม ประเทศญี่ปุ่นอยู่ 6 ปี จากนั้นก็กลับมาเป็นเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ก่อนจะกลับมาทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอีกครั้ง ซึ่งผมก็ตั้งใจนะที่ได้กลับมาที่นี่ และได้มีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการสำคัญๆ หลายโครงการ หนึ่งในนั้นก็คือ โครงการ

MDICP ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยท่านดำริ สุโชชน์ เป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ส่วนตัวผมมองว่าปัญหาสำคัญของ SMEs คือ มักมองไม่เห็นปัญหาของตัวเอง เมื่อไม่รู้ปัญหาที่แท้จริง การจะพัฒนาตนเองก็เป็นไปได้ยาก ตัวอย่างมีให้เห็นมากมาย บางโรงงานมาขอกู้เงิน ทั้งๆ ที่ไม่รู้ต้นทุนสินค้าของตัวเองด้วยซ้ำ ผมเคยเจอโรงงานแห่งหนึ่ง ต้นทุนวัตถุดิบ 43 บาท แต่ขาย 38 บาท ไม่เจ๊งวันนี้อย่างไร เจริญวันไหน ช่วงนั้นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ริเริ่ม **โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถทางการแข่งขัน** หรือ **โครงการ MDICP** ขึ้น เพื่อช่วยเหลือ SMEs โดยเปลี่ยนรูปแบบไป แทนที่จะอบรมอย่างเดียวก็ให้ที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งแนวคิดและรูปแบบการดำเนินงานโครงการนี้ ประยุกต์มาจาก **โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ**

การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม หรือโครงการ 13 ที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมพัฒนาร่วมกับที่ปรึกษาจากประเทศญี่ปุ่นก่อนหน้านี้

จากนั้นก็ยังมีอีกหลายโครงการเกิดขึ้นตามมา เช่น โครงการสนับสนุนที่เรียกว่า Consultancy Services Program คือการให้คำปรึกษาแนะนำโดยผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาเฉพาะทาง โดยมีการพัฒนานักวินิจัยสถานประกอบการหรือซินดัง (Shindan) ขึ้น แต่น่าเสียดายมากที่โครงการนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐอย่างจริงจัง ในยุคนั้นเรารุ้สร้างนักวินิจัยผู้ประกอบการได้ประมาณ 500 คนเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวน SMEs ที่มีอยู่หลายล้านราย นอกจากนั้นยังมีโครงการ TEM (Total Energy Management) โครงการ MDICP ภูมิภาค โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ (New Entrepreneurs Creation : NEC) โครงการเหล่านี้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมคิดเองทำเองทั้งหมด

ผมอยากจะเน้นย้ำว่า ปัญหา SMEs ไทย หรือปัญหา SMEs ทั่วโลกเหมือนกันหมด คือเขาไม่รู้ว่าเขามีปัญหาอะไร หน้าที่ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ เราต้องไป

ดูว่าเขามีปัญหาอะไรกันแน่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำหน้าที่ได้ดีอยู่แล้ว เพียงแต่ผมอยากถามว่า เราทำได้ดีที่สุดแล้วหรือยัง จุดที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอยู่ตรงไหน เราต้องมองจากผู้ประกอบการที่เราไปช่วยเขา ผลลัพธ์เกิดอะไรขึ้นบ้าง เช่น หลายคนบอกว่าโครงการ MDICP ดี แล้วมันดียังไง รู้ไหม ต้องตอบได้นะ ว่าดียังไงแล้วทำโครงการที่ดีๆ ไปขยายผลต่อ

ส่วนทิศทางของการพัฒนา SMEs ผมมองว่ายังไม่เปลี่ยน เพียงแต่คุณอย่าทำเป็นรู๊ดี เราชอบพูดกันกว้างๆ ว่าจะไปช่วย SMEs อย่างนั้นอย่างนี้ จริงๆ แล้ว SMEs คืออะไร SMEs มีตั้งหลายล้านราย แต่ละรายปัญหาไม่เหมือนกันเลย เพราะฉะนั้นจะไปพูดกว้างๆ ไม่ได้ ต้องเริ่มต้นจากวิเคราะห์ปัญหาก่อนและแก้ปัญหให้ตรงจุด นี่คือนี่สิ่งที่ต้องแก้เป็นเรื่องแรกๆ เลิกพูดกว้างๆ ได้แล้ว

สุดท้ายผมอยากฝากถึงข้าราชการรุ่นใหม่ว่า คุณต้องเก่งกว่ารุ่นพี่ให้ได้นะ ถ้ารุ่นพี่ทำได้ 20 คุณต้องทำให้ได้ 40 เพราะพวกคุณคือความหวังไม่อย่างนั้นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมไม่มีทางเจริญหรอก แล้วเราก็อ่าเข้าใจผิดคิดว่าเราเป็นเจ้านาย SMEs ด้วย แต่เราเป็นเข้ารับใช้ SMEs ผลงานวัดกันที่ความดีความชอบจากสิ่งที่เราทำให้กับสังคมส่วนรวม” 🇹🇭

นายอาทิตย์ วุฒิกะโร

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 10 พฤศจิกายน 2552 - 31 มีนาคม 2554

สมัยก่อนเวลาไปต่างจังหวัดก็
ก็นั่งรถกระบะ รถตู้...
พอไปถึงที่พัก ผมไม่ต้องใส่เจล
เพราะเข้าทรงพอดิ
โรงแรมที่พักก็เป็นโรงแรมชั้นสอง
ห้องพัสดุ
นี่เป็นสภาพการทำงานในยุคนั้น

“ผมทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเมื่อปี 2524 เริ่มต้นที่กองบริการอุตสาหกรรม ขอยกกล้วยน้ำไท ซึ่งปัจจุบันนี้คือสำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา เมื่อ 30 กว่าปีที่แล้ว ที่นั่นค่อนข้างจะไกลปืนเที่ยง อยู่ชายขอบของกรุงเทพฯ สุดซอยเป็นโรงงานฟอกหนังของกระทรวงกลาโหม พอหน้าฝนทีจะมีน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาหนุน น้ำก็จะท่วมทางเข้า พวกเราที่อยู่ที่นี่ก็ต้องลุยน้ำกันไป โดนสารเคมี สารฟอกย้อม แถมด้วยกลิ่น เวลาไปต่างจังหวัดแต่ละครั้งก็นั่งรถกระบะ รถตู้แอร์ธรรมดากันไป พอไปถึงที่พัก ผมไม่ต้องใส่เจล เพราะเข้าทรงพอดิ โรงแรมที่พักก็เป็นโรงแรมชั้นสอง ห้องพัสดุ ไม่ได้นอนโรงแรมดี ๆ ติดแอร์เหมือนทุกวันนี้ นี่เป็นสภาพการทำงานในยุคนั้น

ก่อนมาเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผมไปเป็นผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมก่อน แล้วย้ายมาเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปีกว่าๆ แล้วไปเป็น

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม จนเป็นรองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม แต่เกือบทั้งชีวิตการทำงาน ที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นส่วนใหญ่ ได้มีส่วนร่วมในงานสำคัญของกรมฯ อยู่หลายโครงการ เช่น โครงการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม (คพอ.) และในช่วงปี 2539 - 2540 ประเทศเริ่มประสบปัญหาวิกฤตต้มยำกุ้ง สภาพอุตสาหกรรมชะลอตัว เพราะเกิดวิกฤตสถาบันการเงินก็ไม่ปล่อยสินเชื่อ ช่วงนั้นผมอยู่สำนักนโยบายและแผน มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับท่านมณู เลี้ยวไพโรจน์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งได้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ในช่วงต่อมาผลักดันเชิงนโยบายที่จะช่วยเหลือ SMEs ในด้านต่างๆ โดยในด้านการเงินได้หารือและผลักดันร่วมกับธนาคารกรุงไทย ในสมัยที่ท่านมณูชัย วีระไวทยะ เป็นประธานกรรมการธนาคาร ขอให้จัดวงเงินสินเชื่อเป็นการเฉพาะสำหรับ SMEs เป็นธนาคารแรก นับเป็นความภูมิใจที่ได้ผลักดันในเรื่องนี้ ซึ่งในที่สุดธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ก็ได้ทยอยเปิดสินเชื่อเป็นการเฉพาะสำหรับ SMEs กันทุกธนาคาร

หลังจากนั้นผมยังได้รับมอบหมายจากท่านปลัดมณูฯ ในฐานะที่ผมเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายส่งเสริมพัฒนา SMEs ให้แปรนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม จึงนำไปสู่การยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ซึ่งเป็นเหมือนสภาพัฒน์ของ SMEs ดำเนินการร่วมกับท่านสุเมธมาลย์ กัลยาศิริ จัดตั้งธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย หรือ SME BANK และจัดตั้งสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ ISMED เพื่อให้เป็น SMEs Academy หรือ SMEs University ตลอดจนการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา SMEs ภาคอุตสาหกรรมฉบับแรก นอกจากนี้ยังได้ร่วมผลักดันการดำเนินการโครงการสำคัญอื่นๆ ของกรมอีกหลายโครงการ เช่น โครงการชุปชีวิตธุรกิจไทย โครงการเสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่ โครงการ MDICP เป็นต้น ซึ่งถือเป็นผลผลิตของกรมส่งเสริมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่สร้างคุณูปการแก่ SMEs ไทย

ขอคุยเล็กๆ ว่า คำว่า SMEs ซึ่งย่อมาจาก Small & Medium Enterprise นั้น ผมเป็นคนใช้คำว่า “วิสาหกิจขนาดย่อม และขนาดกลาง” เป็นคนแรก ในรายงานการศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับ SMEs และนำไปใช้ในตอนยกย่อง พ.ร.บ.ส่งเสริม SMEs โดยท่านปลัดมณฑุ ให้ปรับเป็นคำว่า “วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” ตามหลักการแปลของภาษาอังกฤษที่แปลจากหลังมาหน้า ก็เลยปรับมาใช้ตามท่านตั้งแต่นั้นมา

น่าเสียดายตอนที่ผมเข้ามาเป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ไม่มีโอกาสได้บุกเบิกงานอย่างชัดเจน เพราะผ่านการตั้งงบประมาณไปแล้ว แต่อาศัยที่ผมผ่านประสบการณ์ในสำนักต่างๆ มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในการทำงาน และด้วยบุคลิกส่วนตัวที่ผู้ใต้บังคับบัญชาค่อนข้างให้ความเชื่อถือ ก็จะเน้นการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและบูรณาการการทำงาน ปรับปรุงประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจในการปรับตำแหน่งให้กับเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค และก่อนย้ายไปเป็นอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมก็ได้ฝากแนวคิดให้จัดทำค่าของงบประมาณสำหรับโครงการ

เตรียมความพร้อมผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ AEC

การเป็นข้าราชการที่ดีของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำคัญคือต้องทำงานด้วยจิตบริการ หรือ Service Mind มิเพียงทำงานด้วยกายอย่างเดียว แต่ต้องทำด้วยใจ นี่คือนสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้น วัฒนธรรมการทำงานด้วยจิตบริการนี้ให้ได้ รวมทั้งต้องมีความเป็นมืออาชีพในสายงานที่ทำ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา จะได้ทำงานส่งเสริมผู้ประกอบการได้อย่างองอาจและมั่นใจ และสุดท้าย ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส มีคุณธรรม

ที่ผ่านมา ผมประทับใจที่ได้มีโอกาสทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับพี่น้องในกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ช่วยกันส่งเสริมพัฒนา SMEs และ OTOP จนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ชื่อว่าเป็นกรมฯ หลักในการทำงานเรื่องนี้ แม้ทุกวันนี้จะไม่ได้ทำงานที่นี้แล้ว แต่ความผูกพันยังมีอยู่เสมอ และแอบภูมิใจเล็กๆ เวลาที่มีเจ้าหน้าที่ของกรมฯ ถามว่า “เมื่อไหร่ท่านจะกลับไปทำงานด้วยกันอีก” หรือมีเสียงสะท้อนให้ได้ยินว่า “ไม่ว่าท่านจะอยู่ที่ไหนก็ยังเป็นอธิบดีในใจของพวกเราเสมอ” คำพูดเหล่านี้เป็นเหมือนน้ำทิพย์ขลอมใจให้หวานถึงวันดีๆ ที่ได้เคยทำงานร่วมกัน” 🌈

ต้องมองเห็นความสัมพันธ์
ของอุตสาหกรรมทั้งระบบ
ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ
เพื่อเข้าไปในการทำงาน
ว่าตรงไหนเป็นจุดที่สำคัญที่สุด
แล้วก็เน้นเข้าไปทำงานตรงจุดนั้น
เป็นหลัก

นายวุฒิ ไหลหารชู

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

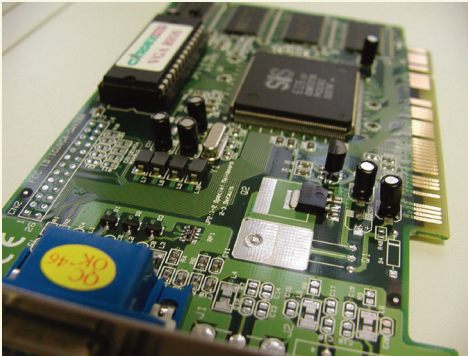
ดำรงตำแหน่ง : 1 เมษายน 2554 – 15 ตุลาคม 2555

“ผมจำได้แม่นยำว่าเข้ามารับตำแหน่งได้ไม่นาน กรุงเทพฯ ก็เกิดน้ำท่วมใหญ่ ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับความเดือดร้อนกันถ้วนหน้า ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในทุกมิติ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้รับมอบหมายให้เข้าไปช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs เป็นการเร่งด่วน ผมก็ต้องปรับกระบวนการทำงานของกรมฯ เพื่อเร่งทำงานเรื่องนี้โดยเฉพาะ โดยมีการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น โครงการ

คลินิกอุตสาหกรรมเพื่อการฟื้นฟูสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย สร้างศูนย์พักพิงอุตสาหกรรม รวมทั้งร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่นในการส่งรถปั๊มน้ำเข้าไปช่วยบรรเทาความเดือดร้อน ซึ่งก็สามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงงานไปได้หลายพันราย รวมทั้งเร่งฟื้นฟูความเข้มแข็งให้กับภาคอุตสาหกรรม ภายหลังประสบอุทกภัย

หลังจากนั้นก็มีการประกาศนโยบายปรับอัตราค่าแรงขั้นต่ำวันละ 300 บาท ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้น ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายผู้ประกอบการ เราก็พยายามหามาตรการเสริมเพื่อช่วยให้เขาสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น เร่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการที่โฟกัสเรื่องนี้ให้ชัดเจน โดยให้ข้อมูลถึงผลกระทบของการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวัน และวิธีการปรับตัวในการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องนี้ นอกจากนั้นทางกรมฯ ก็ได้พยายามประสานพูดคุยหารือกับหน่วยงานนอกองค์กร เช่น กระทรวงการคลัง เกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือด้านการเงิน

ส่วนเรื่องการเสริมสร้างสมรรถนะด้านต่างๆ ให้กับอุตสาหกรรมเพื่อให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความจริงก็มีการเริ่มทำกันมาก่อนหน้านี้อยู่แล้ว แต่อาจจะทำแบบกระจัดกระจาย ในยุคของผมก็มีการทำเป็นเชิงรุกและรวมศูนย์กันมากขึ้น เพราะใกล้ปี 2558 ที่ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียนเข้ามาทุกที โดยมีการปรับเครื่องมือและรูปแบบวิธีการดำเนินงานของกรมฯ มีการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น **โครงการ**

SMEs Roadmap: เปิดแนวรุก บุก AEC

ซึ่งเป็นโครงการเตรียมความพร้อมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาคอุตสาหกรรมการผลิต เพื่อรองรับ AEC มีการเชิญผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน มาถ่ายทอดเคล็ดลับความสำเร็จและสร้างแรงบันดาลใจให้กับ SMEs รายอื่นๆ ฝึกอบรมเพิ่มทักษะและความสามารถผู้ประกอบการ SMEs ด้านตลาดบริหารเงินและภาษี และบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีการจัด Marketing Trip จัดกิจกรรมการทำธุรกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม

ในแง่ของการทำงานผมได้เน้นการปรับมุมมองของทีมงานให้มี**แนวคิดแบบห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)** โดยเน้นการมองเห็นความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อเข้าไปในการทำงาน

ดูว่าตรงไหนเป็นจุดที่สำคัญที่สุด แล้วก็เน้นเข้าไปทำงานตรงจุดนั้นเป็นหลัก การจะทำทุกอย่างคงเป็นไปไม่ได้ เพราะทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งแต่เดิมเวลาจะทำอะไรก็นำกิจกรรมเข้าไปเลย โดยอาจจะไม่ได้มองอย่างถี่ถ้วนทั้งระบบ ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมคือ **โครงการ Thailand Food Valley** เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster) และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอาหาร

ถ้าถามถึงความประทับใจในการทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ต้องบอกว่าผมเป็นลูกหม้อของกรมฯ ทำงานที่นี่มาตั้งแต่ต้นจนคุ้นเคยเหมือนเป็นบ้านหลังที่สอง เพียงแต่ผมจะทำงานที่ฝั่งกล้วยน้ำไทเป็นหลัก จากนั้นก็เติบโตในหน้าที่การงานมาเรื่อยๆ จนได้เป็นอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งการได้มีโอกาสขึ้นมาตรงจุดนี้ได้ทำหน้าที่เสมือนเป็นกับตันเรือนำพาองค์กรไปยังเป้าหมาย ก็รู้สึกยินดีและภูมิใจเป็นอย่างมาก ตอนที่ทำงานก็ไม่มีอะไรหนักใจ เพราะทุกคนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

งานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีลักษณะเป็นงานบริการ ลูกค้ายของกรมฯ หลักๆ ก็คือผู้ประกอบการ SMEs เราต้องมองให้ออกว่าลูกค้าของเรามีความคิด ความต้องการอย่างไร ต้องเข้าอกเข้าใจเขาอย่างถ่องแท้ ศึกษาความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมทั้งระบบ และเลือกโฟกัสเฉพาะสิ่งที่จะต้องทำจริงๆ การทำงานจึงจะเกิดประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการและประเทศชาติได้มากที่สุด” 🇹🇭

นายโสภณ พลประสิทธิ์

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ดำรงตำแหน่ง : 16 ตุลาคม 2555 - 30 กันยายน 2556

ลำพังเพียงผู้บริหาร
คงไม่สามารถทำงานได้สำเร็จ
หากไม่ได้รับความร่วมมือ
จากคนในองค์กร

“ผมไม่ได้เติบโตมาทางสายงานด้านเศรษฐกิจ ในชีวิตราชการทำงานที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมเสียเป็นส่วนใหญ่ เมื่อมารับตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ก็ทำงานไปด้วยศึกษาไปด้วย ได้ร่วมเรียนรู้ไปกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมากมาย ทำให้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผู้ประกอบการ SMEs ว่าเป็นเสาหลักในการค้าขายเศรษฐกิจของประเทศอย่างแท้จริง และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็มีพันธกิจที่จะต้องส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาสมรรถนะขีดความสามารถของอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการธุรกิจ ซึ่งถือเป็นภารกิจที่ค่อนข้างยิ่งใหญ่ และไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย แต่ที่ผ่านมารวมๆ ก็สามารถปฏิบัติงานต่างๆ ได้สำเร็จลุล่วง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าชื่นชม

ในช่วงที่ผมเข้ามารับตำแหน่งนั้น นโยบายหลักที่ได้รับมา คือเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ SMEs แบบครบวงจร ขณะเดียวกันก็ยังคงให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของ OTOP แต่โจทย์ใหม่ที่ท้าทายที่เพิ่มเติมเข้ามา คือ การประกาศนโยบายปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น

300 บาทต่อวัน ซึ่งมีกิจการที่ได้รับผลกระทบจำนวนมาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ได้มีการหารือร่วมกับหลายหน่วยงาน เพื่อสรุปมาตรการช่วยเหลือด้านต่างๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น มาตรการทางการเงิน มาตรการลดผลกระทบด้านแรงงาน มาตรการเพิ่มผลิตภาพของ SMEs

นอกจากนั้นแล้วยังมีงานสำคัญที่ไม่สามารถละเว้นได้ นั่นคือ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าผู้ประกอบการ SMEs จะเป็นส่วนที่ได้รับผลกระทบสูง จึงต้องมีการให้ความรู้และเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งผมคิดว่า การรู้เขารู้เรา จะทำให้มีชัยไปกว่าครึ่ง

ช่วงนั้นผู้ประกอบการยังไม่มีความตื่นตัว เรื่องนี้มากเท่าไร เราก็ต้องทำหน้าที่กระตุ้น มีการจัดทำ **โครงการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)** ขึ้น มีการจัดอบรม สัมมนา

เชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และ ทราบถึงผลกระทบจากการเข้าสู่ AEC โดยเฉพาะในเรื่องของการวางแผนธุรกิจ ให้มีความพร้อมสามารถจัดทำแผนที่ธุรกิจ (Roadmap) ของตนทั้งเชิงรุกและเชิงรับได้

ขณะเดียวกันเราก็เร่งพัฒนาบุคลากรขององค์กร ให้มีความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจัดทำ **โครงการกิจกรรมพัฒนาความรู้ทางวิชาการ เรื่อง AEC (Mr./Ms.AEC)** เพื่อให้บุคลากรของเราพร้อมออกไปทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม เพื่อพร้อมเข้าสู่ AEC

ในการทำงานใดๆ ก็ตาม ผมมองว่าลำพังเพียงผู้บริหารคงไม่สามารถทำงานได้สำเร็จ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากคนในองค์กร ระหว่างทำงานที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ผมประทับใจมากที่ทุกคนให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี มีความสามัคคี กลมเกลียว เป็นปึกแผ่น พุดง่าย ๆ คือ เราเป็นหนึ่งเดียวในการทำงาน ดังนั้น ผมถือว่างานทุกชิ้นที่ประสบความสำเร็จก็ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรในกรมฯ ทุกคน ตลอดระยะเวลาหนึ่งปีที่ผมดำรงตำแหน่งกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสามารถเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามนโยบายของรัฐ และเป็นอันดับหนึ่งของกระทรวงอุตสาหกรรม อันนี้ต้องชื่นชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองอธิบดีทุกท่านที่ได้เร่งรัดให้มีการดำเนินงานเบิกจ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุดท้ายนี้ขอให้พวกเราทุกคน จงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีความเที่ยงธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เจริญเติบโตก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป” 🇹🇭

“

ในอนาคตบทบาทของกรมฯ
อาจจะต้องกลายเ็นนักบริหาร
จัดการที่มีศักยภาพ
และมีความรู้ด้านอุตสาหกรรม
อย่างลึกซึ้ง

”

นางอรรชกา สีบุญเรือง
อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ดำรงตำแหน่ง : 4 ตุลาคม 2556 – ปัจจุบัน

“หลังจากทำงานเป็นอาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ประมาณหนึ่งปี ดิฉันก็ย้ายมาทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) อยู่เกือบ 30 ปี โดยระหว่างปี 2551 - 2555 ได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการ BOI ก่อนที่จะย้ายมาเป็นรองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในปัจจุบัน ซึ่งตรงกับช่วงที่ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของไทยกำลังเข้าสู่ช่วงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอีกครั้ง

ปัจจุบันบริบทของโลกธุรกิจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงต้องปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป โดยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการเป็นหลัก **ในอนาคตกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะต้องกำหนดบทบาทอย่างชัดเจนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมให้เหมาะสม โดยต้องมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม**

ครอบคลุมตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำไปจนถึงอุตสาหกรรมปลายน้ำ ตลอดจนต้องสร้างความเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อผู้ประกอบการจากภาคการผลิตไปสู่ภาคการตลาด เช่น กระทรวงพาณิชย์ และใช้หลักการตลาดนำการผลิต เพื่อให้การส่งเสริมผู้ประกอบการเป็นไปอย่างมีทิศทาง และตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างตรงประเด็น

หน้าที่ของเราคือการทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ประกอบการเพื่อตอบโจทย์ หรือตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการให้ได้มากที่สุด พยายามเข้าถึงให้ได้ว่าผู้ประกอบการมีความต้องการอะไร และพยายามดึงกลุ่มผู้ประกอบการที่ต้องการการส่งเสริมพัฒนาให้เข้ามาอยู่ในกรอบการบริการของเราให้ได้ ตัวเลขล่าสุดในปี 2556 SMEs มีจำนวนมากถึง 2.7 ล้านราย เป็นภาคการผลิตราวๆ 5 แสนราย แต่ปีๆ หนึ่งเราส่งเสริมได้เพียงหลักหมื่นรายเท่านั้น จะเห็นได้ว่ายังมีผู้ประกอบการอีกจำนวนมากที่เรายังเข้าไปไม่ถึง ทำอย่างไรจึงจะเข้าถึง SMEs และ OTOP ที่เขาต้องการความช่วยเหลือต่างๆ ได้ ขณะเดียวกันการให้บริการของเราก็กต้องให้เกิดประสิทธิภาพและส่งผลกระทบสูงสุดด้วย

ดังนั้น การช่วยเหลือจึงต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีผู้ประกอบการจริง และเน้นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในการพัฒนาต่อยอด

อีกเรื่องหนึ่งที่ทุกภาคส่วนกำลังตื่นตัวกันมาก คือ การที่ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ใน พ.ศ. 2558 ในส่วนนี้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีการเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ที่ผ่านมามีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมทั้งระดับผู้บริหารงานและ

ผู้ปฏิบัติงาน การเชื่อมโยงการตลาด AEC การสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศกลุ่มอาเซียนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย รวมถึงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากระบวนการจัดการ เช่น การบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการประกอบธุรกิจ ขณะเดียวกันกรมฯ ก็ได้พัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง AEC คู่ขนานกันไป รวมทั้งมีการส่งเจ้าหน้าที่ไปดูงานในต่างประเทศ เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับเจ้าหน้าที่ของเรา เพื่อที่จะได้สามารถให้คำปรึกษาแนะนำให้กับผู้ประกอบการได้

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานบริการที่ต้องทำงานกับ SMEs ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก จึงต้องทำงานในเชิงรุก และต้องมีจิตบริการ ขณะเดียวกันการที่จะส่งเสริมและพัฒนาผู้อื่นได้ เราต้องมีความรู้จริง ต้องพยายามแสวงหาความรู้ ไม่ใช่รอแต่ฟังที่ปรึกษา หรือรอถามผู้ประกอบการอย่างเดียว ในอนาคตบทบาทของกรมฯ อาจจะต้องกลายเป็นนักบริหารจัดการที่มีศักยภาพ และมีความรู้ด้านอุตสาหกรรมอย่างลึกซึ้ง

อีกเรื่องที่สำคัญคือการทำงานเป็นทีม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีหน่วยงานย่อยหลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยจึงอาจมีความคาบเกี่ยวกัน หรือต่างคนต่างทำก็เป็นได้ การสร้างทีมเวิร์คในองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปแบบเสริมสร้างซึ่งกันและกัน จึงมีความสำคัญมาก ขณะเดียวกันหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนา SMEs โดยตรงก็มีหลายหน่วยงาน จึงต้องมีการบูรณาการหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกรมฯ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ SMEs เข้าถึงความช่วยเหลือด้านต่างๆ ได้ตรงกับความต้องการ และต้องพัฒนาผู้ประกอบการให้เกิดผลอย่างต่อเนื่อง” 🇹🇭

